

Rogaland fylkeskommune v/John Jastrey
Sentrum Postboks 130
4001 Stavanger

Uttale til arbeidsutkast til regionalplan for Setesdal vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal austhei

Vi viser til utkast til regionalplan, "Heiplanen", for Setesdal vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal austhei, datert 2. februar i år. Viser også til flere arbeidsmøter om dette, sist i Kristiansand 12. april. Fylkesmennene vil så langt som mulig forsøke å avklare våre interesser samordnet, og i forkant av høringsprosessen senere i vår. Dette gjelder i forhold til utkastet slik det foreligger nå.

Fylkesmannen i Rogaland er også bedt om å ivareta Fylkesmannen i Hordaland sine interesser i planområdet.

Kartavgrensing

Møte med representanter for kommunene i Forsand 4. mars avslørte lite konflikt om grensene for hensynssonene. Et område i Hjelmeland sør for Øvre Tysdalsvatn ble påpekt som lite relevant som randområde av ordfører i Hjelmeland. Vi ble enige om at dette kunne løses ved at delområde B ble utvidet til å omfatte dette området. Utover dette var det slik vi oppfattet det stort sett enighet om kartet (plankart, datert 2.2.2011).

Generelt om planen

Retningslinjene knytter seg til hensynssonene, og ikke til arealformål etter PBL. I tillegg til det kartet som er utarbeidet og som viser hensynssonene, skal det også lages et kart som viser hensynssoner etter PBL sine retningslinjer om kartframstilling. Hensynssonene med retningslinjer skal gi føringer for framtidig arealkategorisering etter kommune- og reguleringsplan, men planen bruker ikke i seg selv arealformål etter PBL. Dette er av det vi forstår en ny måte å utarbeide regionalplaner på, og vi forutsetter at det er avklart med MD. Videre forutsetter vi at innsigelsesretten på kommune- og reguleringsplannivå med grunnlag i regionalplanen ikke påvirkes av at arealformål er erstattet av hensynssoner. For eksempel må vi gå ut fra at Fylkesmannen vil kunne fremme innsigelse mot en kommuneplan som åpner for et stort areal LNFR- *spredd utbygging* innafor hensynsområde randområde til nasjonalt villreinområde hvis retningslinjene sier at utbygging skal være begrenset her og tilpasset villreinen sine behov.

Planen er rettet inn mot hensyn til villrein. Kompleksiteten og størrelsen i planområdet gjør at andre plantema kun blir behandlet i relasjon til villreintema. Samtidig gir planen signal om arealer som er klarert uproblematisk i forhold til villreininteresser.

Forholdet til naturmangfoldloven må likevel behandles mer systematisk i planen. Deler av denne loven er sektorovergripende, og skal eksplisitt vurderes i alle planer som berører naturmangfoldet. Spesielt gjelder det kap II og §7. Vi foreslår at dette innarbeides i planen som eget underpunkt i kap 1, og tilpasses det nivået som en regionplan er. Videre må NML 8-12 være grunnleggende elementer som tas i betraktning ved utforming av retningslinjer for hensynssonene og i handlingsplandelen av planen.

Vi foreslår at hensynssonene navnes på følgende vis:

- Nasjonalt villreinområde (NVO)
- Randsone – villrein
- Viktige villreintrekk
- Bygdesone

Forslaget begrunnes med at disse navnene gir mer entydige signal om at det er forholdet til villrein som ligger bak. Erstatning av *bygdeutvikling* med *bygdesone* gir et tydeligere signal om at det kun er villreinhensyn som er kvittert ut her, ikke andre interesser som potensielt kan komme i konflikt med bygdeutviklingstiltak.

Fylkesmannen kan ikke godta at det åpnes opp for annen næring innafor NVO enn det som ligger i begrepet *landbruk* +, eller tillatt virksomhet under arealformålet LNFR a). Retningslinjene må tilpasses det, og eventuelt spisse ytterligere.

Fylkesmannen er kritisk til retningslinjene til NVO og randområder når det gjelder energiproduksjon og kraftlinjer. De er alt for generelle og gir ikke tilstrekkelige føringer for hva slags utbygging som kan tillates. Spesielt vil vi peke på at ny energiutbygging kun unntaksvis (les spesielt store samfunnsinteresser) kan etableres innafor NVO. Vi legger til grunn at kraftutbygging med tilhørende linjenett og aktivitet stort sett er negativt for villreinen.

Videre må retningslinjene til hensynssone randsone – villrein spesifisere hva som kan tillates av næringsvirksomhet her og i hvilket omfang. Spesielt vil vi be om at en tar NML §§ 8 og 10 i betraktning, *kunnskapsgrunnlaget*, og *økosystem og samla belastning* ved fastsetting av kriterier for utbygging og annen virksomhet. Etter vår oppfatning er samla belastning et viktig stikkord. Summen av utbygginger rundt NVO spiller stor rolle for negativ påvirkning av sentralområdet for villrein og for den framtidige kvaliteten av NVO.

Vi vil påpeke at på plankartet er NVO snevret betydelig inn i forhold til kartfestinga av villreins biologiske grense, slik den er tegnet inn av Villreinsenteret i Sør-Norge. Det er derfor av avgjørende betydning at retningslinjene er så entydige som mulig når det gjelder forståelsen av arealforvaltningen i NVO og randområdene.

NVO og randområdene omfatter noen av landets viktigste sauebeiter. Undersøkelser i regi av UIO har vist at deler av heia har en svært høy beitetetthet med tilsvarende påvirkning på vegetasjon og biologisk mangfold for øvrig. Beiteområdene på hele Vestheia er også undersøkt med henblikk på tilvekst på sau ut fra sauetetthet og vegetasjonskvalitet. Fylkesmannen vil foreslå at handlingsplandelen av planen utvides til å omfatte et prosjekt

som ser nærmere på forholdet mellom sauebeite, villrein og biologisk mangfold i NVO spesielt. Kunnskapen fra et slikt prosjekt bør kunne gi viktige innspill både til sauenæringen og som grunnlag for en framtidretta forvaltning av høgheia.

Med hilsen

Per Terje Haaland
seksjonsleder

Anders T. Braa
viltforvalter

Saksbehandler: Anders T. Braa
Saksbehandlers telefon: 51 56 89 14
E-post: anders.braa@fmro.no

Kopi til:

Fylkesmannen i Telemark v/Sigurd Lenes	Statens Hus Gjerpensgt. 1	3708	Skien
Fylkesmannen i Aust-Agder v/Per Ketil Omholt	Postboks 788 Stoa	4809	Arendal
Fylkesmannen i Vest-Agder v/Tor Punsvik	Postboks 513	4605	Kristiansand S